

Geestelijke gezondheidszorg voor baby's, jonge kinderen en ouders

Door Bob de Raadt, medisch maatschappelijk werker en contextueel hulpverlener Erasmus MC-Sophia, Rotterdam

Infant Mental Health (IMH) heeft aandacht voor alle aspecten van het welbevinden van jonge kinderen en hun ouders/verzorgers. Het gaat over de grote verschillen in biologische aanleg, over familiale omkadering en socio-economische omstandigheden en over de invloed van dit alles op de ontwikkeling van jonge kinderen en hun ouders.

Het boek *Vroege ontwikkeling alle kansen geven* bestaat uit twee delen. Het eerste deel beschrijft het primaire nest: het gezin als de unieke leer-schouwer voor kind en ouders. Hierin is veel aandacht voor de ontwikkelingsfasen van baby tot kleuter en de betekenis daarvan voor het gezin. De ontwikkeling van het ouderschap wordt beschreven aan de hand van verschillende bouwstenen: nieuw leven en groei van je kind mogelijk maken, een levenslange relatie, het belang van een beschermend en ondersteunend netwerk en de nieuwe identiteit die ouderschap met zich meebrengt. De auteurs lichten deze onderwerpen met boeiende voorbeelden toe. Ze besteden aandacht aan 'goed genoeg'-ouderschap, aan de rollercoaster die op gang komt na de bevalling als de roze wolk toch geen roze wolk blijkt te zijn, aan het

leren kennen van het innerlijke kompas van de baby en aan het belang van mentaliseren als ouders. Vliegen en Verhaest staan stil bij fenomenen als veerkracht, kwetsbaarheid en de aanhoudende zoektocht naar balans tussen draaglast en draagkracht. Het tweede deel gaat over de kring rondom het gezin: 'het nest rond het nest'. De auteurs onderscheiden vijf niveaus van zorg en hulp gebaseerd op de ontwikkelingsinterventiepiramide van Greenspan: (1) het voorzien in basiszorg (voedsel, wonen, medische zorg, fysieke bescherming); (2) stabiele en groeibevorderende gehechtheidsrelaties; (3) relaties waarin je jezelf kunt ontplooiën (persoonlijke talenten en verlangens); (4) het behandelen van specifieke ontwikkelingsnoden (taalachterstand, een lichamelijke en/of verstandelijke beperking, een trauma, een ontwikkelingsstoornis, ouderlijke pathologie); (5) therapeutische interventies voor kinderen en ouders.

Binnen IMH wordt discipline-overtijgend en intensief samengewerkt, met veel uitwisseling van kennis en expertise. Van belang is een maatschappelijk netwerk rondom het gezin, waar zij veilige havens vinden bij vragen, zorgen en angsten. Alles begint bij het opbouwen van een veilige, luisterende, oprechte band, vanuit de methodiek van de 'Circle of Security'. Het IMH-perspectief stelt relatiegerichte vragen aan de hulpverlener: 'Wil je er voor ons gezin zijn?', 'Doe je je werk voor ons gezin met plezier?', 'Wil je ons helpen met onze gevoelens over onszelf, over elkaar?' en 'Wil je ons een steuntje in de rug geven wanneer wij nieuwe stappen zetten?'

Dit is een boek dat veel handvatten geeft bij de complexe ontwikkelingsgeschiedenis van het kind en de omstandigheden waarin dat opgroeit. Het boek is prettig geschreven, makkelijk leesbaar en zeer bruikbaar voor alle hulpverleners in de eerste, tweede en derde lijn.

Vliegen. N. & Y. Verhaest (2020) *Vroege ontwikkeling alle kansen geven – Infant Mental Health: Geestelijke gezondheidszorg voor baby's, jonge kinderen en ouders*

Kalmthout-België: Uitgeverij Pelckmans Pro. (255 pp., €30)

Een klein land met verre uithoeken

Door Werner van de Vrede, ambulant behandelaar BuurtzorgT, Amsterdam Centrum

De kloof tussen centrum en periferie is van alle tijden. In Nederland komt die tot uiting in de tegenstelling tussen randstad en 'provincie'. Floor Milikowski heeft jarenlang in *De Groene Amsterdammer* gepubliceerd over dit onderwerp en de artikelen tot een uitstekend boek gesmeed. *Een klein land met verre uithoeken* gaat over wingewesten en achterstandswijken, over geslaagde en minder geslaagde ruimtelijke ordening, over regio's die zichzelf tekortdoen door niet over de grens te willen kijken en steden die juist proberen een te grote broek aan te trekken. Het gaat over de invloed van landelijke en lokale politiek,

